

พระราชบัญญัติพืชกระท่อม

พ.ศ. 2565

กองกฎหมาย สำนักงาน ป.ป.ส.

กระทรวงยุติธรรม

ประเด็นการนำเสนอ

1

นโยบาย
พืชกระท่อม

2

สาระสำคัญ
และอนุบัญญัติ

3

แนวทาง
บังคับใช้กฎหมาย

01

นโยบายพืชกระท่อม

สำนักงาน ป.ป.ส. กระทรวงยุติธรรม

2486

ออกกฎหมายควบคุมพืชกระท่อมเป็นครั้งแรก **ห้าม** ปลุก - เสพ - ขาย
เนื่องจากรัฐเก็บภาษีฝิ่นในลักษณะผูกขาดส่งผลให้คนหันไปใช้พืชกระท่อมแทนการใช้ฝิ่น

2522

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 พืชกระท่อมถูกระบุเป็น

ยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 **การปลุก - ครอบครอง - เสพ - จำหน่าย มีความผิด**

78 ปี

2562

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 **ผ่อนปรน** ให้สามารถใช้ได้
ตามวิถีชุมชนโดยการประกาศให้พื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งสามารถใช้พืชกระท่อมได้
โดยไม่เป็นความผิด **ตามมาตรา 58/2**

24 ส.ค.

2564

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2564 มีผลบังคับใช้
โดยการถอดพืชกระท่อมออกจากการเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 5

ผู้ถูกคุมขังคดีพืชกระท่อม

1,038 คน

ได้รับประโยชน์จากกฎหมาย

ผู้ต้องหา 1 หมื่นกว่าคน

ในคดีชั้นตำรวจ - อัยการ

ถือว่าไม่เคยกระทำความผิด

ประชาชน

ปลุก - ชื้อ - ขาย

ใบกระท่อมได้

ยกเว้นนำไปผสมยา ยาเสพติด และวัตถุออกฤทธิ์

ต่อจิตและประสาท ยังเป็นความผิด

01 นโยบายพืชกระท่อม : 5 เป้าประสงค์

ลดพืชกระท่อมออกจากการเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 5

- ลดทอนความผิดที่เป็นคดีอาญา
- ลดจำนวนคดีเกี่ยวกับพืชกระท่อม
- ลดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับคดี

1

- ใช้ตามวิธีชาวบ้านได้โดยไม่เป็นความผิด
- เพาะปลูก ครอบครอง ขาย และใช้ประโยชน์ได้

2

- ส่งเสริมและสนับสนุนให้ศึกษา วิจัย และพัฒนา และใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์ และการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์

3

- ส่งเสริมและสนับสนุนพัฒนาเป็นพืชเศรษฐกิจจากฐานรากเชื่อมโยงสู่ภาคอุตสาหกรรม

4

- ป้องกันกลุ่มเปราะบางในการนำพืชกระท่อมไปใช้และใช้ในทางที่ผิด
 - เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี
 - สตรีตั้งครรภ์
 - สตรีให้นมบุตร

5

“

”

ทั้ง 3 เป้าประสงค์ถูกบรรจุและสะท้อนอยู่ในร่างกฎหมายที่ถูกเสนอ ที่เรียกว่า
“ ร่างพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. ”

02

สาระสำคัญ

พระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. 2565

พระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. 2565

รับฟังความคิดเห็น

ครั้งแรก 20 ส.ค. - 3 ก.ย. 63
ครั้งที่สอง 28 เม.ย. - 12 พ.ค. 64
(ชั้นการพิจารณาของกฤษฎีกา)

คณะรัฐมนตรี
ให้ความเห็นชอบ
1 มิ.ย. 64

* การพิจารณาของคณะกรรมการร่วมกัน
25 ก.พ. - 20 เม.ย. 65
สส. เห็นชอบ 23 พ.ค. 65
สว. เห็นชอบ 29 มิ.ย. 65

ประกาศ 26 ส.ค. 65
บังคับใช้ 27 ส.ค. 65

ยกร่างกฎหมาย
9 ก.ค. 63

เสนอร่างกฎหมาย
17 ก.ย. 63
ตรวจพิจารณาร่าง
23 พ.ย. 63
21 พ.ค. 64

รัฐสภาพิจารณา
สภาผู้แทนราษฎร เห็นชอบ
วุฒิสภา เห็นชอบ
14 ธ.ค. 64 *

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
- ตรวจร่างฯ ที่แล้วเสร็จ
4 - 7 ก.ค. 65
- เตรียมการลงประกาศฯ

โครงสร้างของพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. 2565

แบ่งออกเป็น

7

หมวด

42

มาตรา

หมวด

1

บทบัญญัติ
ทั่วไป

หมวด

2

การนำเข้าและ
การส่งออก
ใบกระท่อม

หมวด

3

การพักใช้
และเพิกถอน
ใบอนุญาต

หมวด

4

อุทธรณ์
คำสั่ง

หมวด

5

การคุ้มครองบุคคลซึ่งอาจได้รับ
อันตรายจากการบริโภคใบกระท่อม
และการป้องกันการใช้ใบกระท่อม
ในทางที่ผิด

หมวด

6

พนักงาน
เจ้าหน้าที่

หมวด

7

บทกำหนด
โทษ

สรุปสาระสำคัญพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. 2565

ภาพรวม พระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. 2565

ผู้เกี่ยวข้อง	ผู้ขออนุญาต	ผู้อนุญาต	พนักงานเจ้าหน้าที่	ผู้ใช้ทั่วไป
ยื่นขอใบอนุญาต นำเข้า ส่งออก หรือใบรับแจ้ง : ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์/เอกสาร คุณสมบัติ - บุคคลธรรมดา : อายุ 20 ปี - นิติบุคคล : จดในประเทศไทย - วิสาหกิจชุมชน - หน่วยงานรัฐ/สภากาชาด ลักษณะต้องห้าม - วิกลจริต/ไร้ความสามารถ - ถูกพักใช้/เพิกถอนใบอนุญาต - เคยต้องคำพิพากษาเกี่ยวกับยาเสพติด/ภายใน 2 ปี	อายุใบอนุญาต : 5 ปี เกี่ยวกับใบอนุญาต - การต่ออายุ - เปลี่ยนแปลงรายการ - สูญหาย / ถูกทำลาย - กรณีผู้รับใบอนุญาตตาย และทายาทขอเข้ารับดำเนินการต่อ - ให้ยื่นคำขอหรือแจ้ง	- เลขาธิการ ป.ป.ส. หรือผู้ได้รับมอบหมาย เป็นผู้อนุญาต - เมื่อพิจารณาแล้ว : อนุญาต/ไม่อนุญาต/ใบรับแจ้งให้แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบ : อีเล็กทรอนิกส์, เอกสาร - ออกใบอนุญาตนำเข้า ส่งออก และใบแจ้ง - กรณีผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืน/ทำผิดกฎหมายมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาต ไม่เกิน 120 วัน โดยออกคำสั่ง - มีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาต กรณีที่ขาดคุณสมบัติหรือฝ่าฝืนการพักใช้ใบอนุญาต - พิจารณาอุทธรณ์คำสั่ง โดยเสนอ รว.ยุติธรรม - คำวินิจฉัยของ รว. เป็นที่สุด	- พนักงานเจ้าหน้าที่ คือ เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. - มีอำนาจ เข้าตรวจสอบสถานที่นำเข้า/ส่งออก ยานพาหนะบรรทุกเพื่อตรวจสอบเท่าที่จำเป็น / มีอำนาจ เรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสาร - ต้องแสดงบัตรก่อนการปฏิบัติหน้าที่ - เลขาธิการ ป.ป.ส. สามารถมอบหมายให้ มีอำนาจในการเปรียบเทียบคดี - กรณีตรวจพบการฝ่าฝืนกฎหมาย และไม่สามารถเปรียบเทียบคดีได้ ต้องส่งตัวผู้กระทำความผิดต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดี	- เพาะปลูกพืชกระท่อม : ทำได้ - ขายใบกระท่อม : ทำได้ - บริโภคใบกระท่อม : ทำได้ - การแปรรูปเพื่อใช้ในครัวเรือน : ทำได้ - การแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อขาย : ต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์นั้น - การพกติดตัวไปต่างประเทศ : ทำได้ - ปริมาณเล็กน้อย ไม่ต้องขออนุญาต และดำเนินการตามกฎหมายของประเทศปลายทางนั้น
การส่งเสริม	ให้สำนักงาน ป.ป.ส. มีหน้าที่ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : 1. สนับสนุนการเพาะปลูกและการเพิ่มมูลค่า 2. ส่งเสริมการพัฒนาและวิจัยในด้านต่าง ๆ 3. ให้ความรู้และพัฒนาศักยภาพการใช้ประโยชน์			
ข้อห้าม	- ห้ามขายให้แก่บุคคลซึ่งกฎหมายคุ้มครอง,โดยผู้ขายมีหน้าที่แจ้งหรือปิดประกาศให้ทราบ / - ห้ามบริโภคใบกระท่อมที่ปรุงหรือผสมกับยาเสพติด วัตถุออกฤทธิ์ ยา หรือวัตถุอันตราย - ห้ามขายในบางสถานที่หรือบางวิธีการที่กฎหมายกำหนด / - ห้ามโฆษณา สื่อสารการตลาด และห้ามจูงใจ ชักนำ ยุยงส่งเสริมให้บริโภคใบกระท่อมที่ปรุงผสมวัตถุที่กฎหมายห้าม - ห้ามนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อมโดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นความผิดและมีอัตราโทษตามพระราชบัญญัตินี้			
อัตราโทษ	- ฝ่าฝืนนำเข้าโดยไม่ได้รับอนุญาต : ๓๓๓ ไม่เกิน 1 ปี ๓๓ ไม่เกิน 1 แสนบาท หรือ ๓๓๓๓ - ฝ่าฝืนขายแก่บุคคลซึ่งกฎหมายคุ้มครอง + ผู้ขายไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย : ๓๓ ไม่เกิน 3 หมื่นบาท - ฝ่าฝืนขายในสถานที่หรือวิธีการที่ห้ามขาย : ๓๓ ไม่เกิน 1 แสนบาท เหตุเพิ่มโทษ 2 แสนบาท - ฝ่าฝืนโฆษณา/สื่อสารการตลาด การบริโภคแบบ 4x100 : ๓๓๓ ไม่เกิน 2 ปี ๓๓ ไม่เกิน 2 แสนบาท หรือ ๓๓๓๓ - ฝ่าฝืนบริโภคใบกระท่อมโดยปรุงผสมลักษณะ 4x100 : ๓๓ ไม่เกิน 5 หมื่นบาท - จูงใจ ชักนำ ยุยง ชูเชิญให้ผู้อื่นบริโภคในลักษณะ 4x100 : ๓๓๓ ไม่เกิน 1 ปี ๓๓ ไม่เกิน 1 แสนบาท หรือ ๓๓๓๓			

สรุปลำคัญพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. 2565

“ใบกระท่อม” รวมถึงน้ำต้มใบของพืชกระท่อมและสารสกัดจากใบของพืชกระท่อม

1

การเพาะหรือปลูกพืชกระท่อมกระทำได้โดยเสรี **ไม่ต้องขออนุญาต**

2

สามารถครอบครอง และขายใบกระท่อมโดยตรงและทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ **ไม่ต้องขออนุญาต**

แต่ห้าม !!!

ห้ามขายใบกระท่อมหรืออาหารที่มีส่วนประกอบของใบกระท่อม ให้แก่

ผู้มีอายุ
ต่ำกว่า 18 ปี

สตรี
มีครรภ์

สตรี
ให้นมบุตร

บุคคลที่ รมว.ยธ. และ
รมว.สธ.ประกาศกำหนด

ห้ามขายในบางวิธีการและบางสถานที่ เช่น ห้ามขายในสถานศึกษา หอพัก หรือสวนสาธารณะ
ห้ามขายโดยใช้เครื่องขาย รวมทั้งห้ามขายในสถานที่อื่น หรือโดยวิธีการหรือลักษณะอื่นใด
ที่ รมว.ยธ. และ รมว.สธ. ประกาศกำหนด

3

ผู้ขาย ต้องปิดประกาศหรือแจ้ง ให้ทราบถึงการห้ามขาย ให้แก่

สรุปลำดับสำคัญพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. 2565

4

ห้ามบริโภคใบกระท่อมหรือน้ำต้มใบกระท่อม ที่ปรุงหรือผสมกับยาเสพติด วัตถุออกฤทธิ์ หรือวัตถุอันตราย เว้นแต่เพื่อการรักษาโรคหรือการวิจัยภายใต้การกำกับดูแลของแพทย์ รวมทั้งห้ามชักนำ ส่งเสริม ชูเชิด และห้ามโฆษณาเพื่อจูงใจผู้อื่นให้บริโภคใบหรือน้ำต้มใบกระท่อมที่ปรุงหรือผสมกับวัตถุดังกล่าว

5

การใช้ใบกระท่อมเป็นวัตถุดิบหรือเป็นส่วนประกอบของสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ เช่น

ยา อาหาร สมุนไพร เครื่องสำอาง

และอื่น ๆ ตามที่มีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้ รวมถึงการนำเข้า การส่งออก การขาย และการโฆษณาผลิตภัณฑ์ดังกล่าว ให้ดำเนินการตามขั้นตอนที่กฎหมายนั้น กำหนด

6

การนำเข้าหรือส่งออก ต้องขอรับใบอนุญาตจากเลขาธิการ ป.ป.ส.

7

ผู้ขอรับใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกต้องมีสัญชาติไทย อายุ 20 ปีขึ้นไป ไม่เคยถูกเพิกถอนหรือพักใช้ใบอนุญาต กรณีเป็นนิติบุคคลต้องมีสำนักงานตั้งอยู่ในประเทศไทย

8

ผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ผู้อนุญาตสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตได้

สรุปลำดับสำคัญพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. 2565

9

ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่
มีอำนาจ

- เข้าไปในสถานที่นำเข้าหรือส่งออกหรือยานพาหนะ
เพื่อตรวจสอบ
- เรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสาร

10

กำหนดบทลงโทษ

ฝ่าฝืนนำเข้าหรือส่งออกโดยไม่ได้รับอนุญาต จำคุก 1 ปี
ปรับ 1 แสนบาท

ฝ่าฝืนขายแก่บุคคลซึ่งกฎหมายคุ้มครอง ปรับ 3 หมื่นบาท

ฝ่าฝืนขายในสถานที่หรือวิธีการที่ห้ามขาย ปรับ 5 หมื่นบาท

ฝ่าฝืนข้อห้ามการโฆษณา จำคุก 2 ปี ปรับ 2 แสนบาท

ฝ่าฝืนข้อห้ามการบริโภค ปรับไม่เกิน 5 หมื่นบาท

จงใจ ส่งเสริม ชูเชื้อให้ผู้อื่นบริโภคโดยฝ่าฝืนข้อห้าม จำคุก 1 ปี
ปรับ 1 แสนบาท

บทบัญญัติ กำหนดเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติ

มาตรา ๒ ได้กำหนดวันบังคับใช้พระราชบัญญัติ คือตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้การใช้ใบกระท่อมเป็นวัตถุเสพติด
หรือส่วนประกอบของ

- ✓ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตามกฎหมายว่าด้วยผลิตภัณฑ์สมุนไพร
- ✓ ยา ตามกฎหมายว่าด้วยยา
- ✓ อาหาร ตามกฎหมายว่าด้วยอาหาร
- ✓ เครื่องสำอาง ตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องสำอาง
- ✓ หรือผลิตภัณฑ์อื่นใด ที่มีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้
- ✓ รวมถึงกระบวนการ นำเข้า ส่งออก ขาย โฆษณา

-
1. ให้ดำเนินการตามกฎหมาย
เฉพาะในเรื่องนั้น ไม่อยู่ภายใต้
การบังคับตามกฎหมายฉบับนี้
 2. เว้นแต่ที่บัญญัติในหมวด ๕
(ห้ามการขาย ม.๒๔ ม.๒๕)

บทบัญญัติ เกี่ยวกับนิยาม ที่สำคัญ

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“พืชกระท่อม” หมายความว่า พืชที่มีชื่อวิทยาศาสตร์ *Mitragyna speciosa* (Korth.) Havil.

“ใบกระท่อม” หมายความว่า ใบของพืชกระท่อม น้ำต้มใบของพืชกระท่อม และสารสกัดจาก
ใบของพืชกระท่อม

“ขาย” หมายความว่า รวมถึง จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน หรือให้

“โฆษณา” หมายความว่า การกระทำการไม่ว่าด้วยวิธีใด ให้ประชาชนเห็น ได้ยิน
ทราบข้อความ เพื่อประโยชน์ทางการค้า

“ผู้อนุญาต” หมายความว่า เลขาธิการ ป.ป.ส. หรือผู้ซึ่งเลขาธิการ ป.ป.ส. มอบหมาย

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด

บทบัญญัติ เกี่ยวกับเรื่องทั่วไปเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการ

มาตรา ๖ ถึง มาตรา ๘ เกี่ยวกับการกำหนดในเรื่องทั่วไป โดย

มาตรา ๖ กำหนดเกี่ยวกับกระบวนการที่ให้การสามารถดำเนินการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้

- คือ
- การยื่นคำขอ
 - การอนุญาต การออกใบอนุญาต การออกใบแทนใบอนุญาต
 - การต่ออายุใบอนุญาต
 - การออกใบรับแจ้งและใบแทนใบรับแจ้ง
 - การสั่งการ และการแจ้ง รวมตลอดถึงการออกใบเสร็จค่าธรรมเนียม

มาตรา ๘ กำหนดในกรณีที่ยังไม่มีการออกหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในเรื่องใดที่กำหนด
ในอนุบัญญัติ ให้ยังคงห้ามใช้บทบัญญัติดังกล่าวจนกว่าจะมีอนุบัญญัติ

บทบัญญัติ เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาให้กระท่อมเป็นพืชเศรษฐกิจ

มาตรา ๙ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมพืชกระท่อมให้เป็นพืชเศรษฐกิจ การใช้ตามวิถีชุมชน และคุ้มครองสุขภาพของบุคคล ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มีหน้าที่ **ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการ** ดังต่อไปนี้

(1) สนับสนุนประชาชนในการเพาะ ปลูก หรือแปรรูปพืชกระท่อมเพื่อใช้ตามวิถีชุมชนและในการพัฒนาให้เป็นพืชที่มีมูลค่าในทางเศรษฐกิจ

(2) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ ทั้งการเพาะ ปลูก แปรรูปพืชกระท่อม หรือการพัฒนาสายพันธุ์ของพืชกระท่อม การผลิตการจัดการและการตลาด รวมทั้งเพื่อการใช้ประโยชน์และโทษจากพืชกระท่อมและใบกระท่อมในการคุ้มครองสุขภาพของบุคคล

(3) ให้ความรู้และจัดทำเอกสารคำแนะนำ คู่มือ หนังสือวิชาการ หรือเอกสารอื่นใด ที่ส่วนราชการจัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ความรู้พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการในการใช้ประโยชน์จากพืชกระท่อม โดยไม่ต้องเสียค่าเอกสาร

บทบัญญัติ เกี่ยวกับกระบวนการอนุญาต

มาตรา ๑๐ ถึง มาตรา ๑๖ เป็นการกำหนดเกี่ยวกับกระบวนการอนุญาตตามพระราชบัญญัติ

มาตรา ๑๐ เกี่ยวกับการขอรับใบอนุญาต

- การนำเข้า หรือส่งออกใบกระท่อม ต้องได้รับใบอนุญาต จากผู้อนุญาต
- การนำเข้าหรือส่งออกในแต่ละครั้ง ต้องแจ้งต่อผู้อนุญาตทุกครั้ง (ใบแจ้ง)
- การขออนุญาต ให้ดำเนินการตามอนุบัญญัติระดับกฎกระทรวง
- ไม่ใช่บังคับกรณีที่น่าใบกระท่อมติดตัวเข้ามาหรือออกไปนอกราชอาณาจักร เฉพาะกรณีบริโภคส่วนตัว บำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วย ในปริมาณเล็กน้อย

มาตรา ๑๑ เกี่ยวกับคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้าม

- ♦ บุคคลธรรมดา มีสัญชาติไทย อายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร
 - ไม่เป็น บุคคลวิกลจริต, อยู่ระหว่างถูกพักใช้ใบอนุญาต, เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาต ซึ่งระยะเวลายังไม่พ้นระยะเวลา 2 ปี, เคยต้องคำพิพากษาจำคุกเกี่ยวกับยาเสพติด และพ้นโทษมาไม่เกิน 2 ปี
-

บทบัญญัติ เกี่ยวกับกระบวนการอนุญาต

มาตรา ๑๐ ถึง มาตรา ๑๖ เป็นการกำหนดเกี่ยวกับกระบวนการอนุญาตตามพระราชบัญญัติ
มาตรา ๑๑ เกี่ยวกับคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้าม

- ◆ นิติบุคคล จดทะเบียนตามกฎหมายไทย มีสำนักงานตั้งในราชอาณาจักร
 - ผู้แทนนิติบุคคลไม่มีลักษณะต้องห้าม เช่นเดียวกับคุณสมบัติบุคคลธรรมดา
 - กรรมการของนิติบุคคล หุ้่นส่วน หรือผู้ถือหุ้น อย่างน้อยสองในสาม ต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย
- ◆ วิสาหกิจชุมชน ซึ่งจดทะเบียนตามกฎหมาย โดยผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินกิจการแทน ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม เช่นเดียวกับบุคคลธรรมดา
- ◆ หน่วยงานของรัฐ รวมถึงสภาเกษตรกรไทย และหน่วยงานในกำกับของรัฐ

มาตรา ๑๒ ให้ใบอนุญาตมีอายุ ๕ ปี นับแต่วันออกใบอนุญาต (วัน-ชน-วัน)

มาตรา ๑๓ การต่อใบอนุญาต - ให้ยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ ซึ่งยังคงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุ โดยเป็นไปตามอนุบัญญัติ

บทบัญญัติ เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ที่อาจได้รับอันตรายจากการบริโภค

มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ กำหนดเกี่ยวกับการห้ามขายใบกระท่อมให้กลุ่มบุคคล และกรณีการห้ามขายใบกระท่อม ในบางสถานที่หรือบางวิธีการ และข้อกำหนดจำเป็นเกี่ยวกับการขาย

มาตรา ๒๔ ห้ามขายใบกระท่อม หรืออาหารตามกฎหมายว่าด้วยอาหาร ที่มีใบกระท่อมเป็นวัตถุดิบ หรือส่วนประกอบ ให้แก่

- บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี (ป้องกันเด็กและเยาวชนได้รับอันตราย)
- สตรีมีครรภ์ หรือสตรีให้นมบุตร (ป้องกันทารกได้รับอันตราย)
- กลุ่มบุคคลอื่นใด (ในกรณีที่เป็น) โดย รมว.ยธ และ รมว.สธ. ร่วมกันประกาศ

* กำหนดหน้าที่ผู้ขาย ต้องแจ้งหรือปิดประกาศให้ทราบข้อห้ามขาย รวมถึงการขายในลักษณะอื่น เช่น การขายทางอิเล็กทรอนิกส์ ต้องมีข้อความแจ้งหรือประกาศให้ทราบด้วย

* ยกเว้นกรณีของอาหารชนิดและประเภท ที่ รมว.สธ. ประกาศกำหนด (สามารถขายได้เนื่องจากผ่านการตรวจสอบความปลอดภัยของอาหารแล้ว)

บทบัญญัติ เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ที่อาจได้รับอันตรายจากการบริโภค

มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ กำหนดเกี่ยวกับการห้ามขายใบกระท่อมให้กลุ่มบุคคล และกรณีการห้ามขายใบกระท่อม ในบางสถานที่หรือบางวิธีการ และข้อกำหนดจำเป็นเกี่ยวกับการขาย

มาตรา ๒๕ ห้ามขายใบกระท่อมในสถานที่ หรือบางวิธีการ

ห้ามขายในสถานที่ - สถานศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ
- หอพัก ตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก
- สวนสาธารณะ สวนสัตว์ และสวนสนุก

ห้ามขายบางวิธีการ - การขายโดยใช้เครื่องขาย

*กรณีจำเป็น รพ.ยธ. และ รพ.สธ. อาจกำหนดสถานที่ วิธีการหรือลักษณะที่ห้ามขายเพิ่มเติม

***เป็นการเน้นการป้องกันการเข้าถึงใบกระท่อมของบุคคลในกลุ่มเด็กและเยาวชน เป็นสำคัญ**

บทบัญญัติ เกี่ยวกับการป้องกันการนำไปใช้ในทางที่ผิด

มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๒๙ กำหนดเกี่ยวกับการห้ามเข้าถึงใบกระท่อมที่ปรุงผสมยาเสพติด ยา หรือวัตถุอันตราย หรือวัตถุอื่นใดที่ประกาศกำหนด

มาตรา ๒๖ ห้ามผู้ใด ทำการโฆษณา/สื่อสารการตลาดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจูงใจสาธารณชน ให้บริโภคใบกระท่อมที่ปรุงหรือผสมกับ ยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ ยา หรือ วัตถุอันตราย

มาตรา ๒๗ ห้ามผู้ใด บริโภคใบกระท่อมที่ปรุงหรือผสมกับยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ ยา หรือวัตถุอันตราย เว้นแต่

- เพื่อการรักษาโรค บำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยภายใต้การกำกับดูแลของแพทย์
 - เพื่อการศึกษาวิจัย ที่ดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่หรือจัดการเรียน ในสาขาวิชาเกี่ยวกับการแพทย์ รวมถึงที่ดำเนินการโดยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
 - ต้องดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ จริยธรรมเกี่ยวกับการวิจัยในมนุษย์
-

บทบัญญัติ เกี่ยวกับการป้องกันการนำไปใช้ในทางที่ผิด

มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๒๙ กำหนดเกี่ยวกับการห้ามเข้าถึงใบกระท่อมที่ปรุงผสมยาเสพติด ยา หรือวัตถุอันตราย หรือวัตถุอื่นใดที่ประกาศกำหนด

มาตรา ๒๘ ห้ามผู้ใด จูงใจ ชักนำ ยุยงส่งเสริม ใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้อำนาจครอบงำ ชื่นใจด้วยประการใดให้ผู้อื่นบริโภคใบกระท่อม ตามมาตรา ๒๗ (บริโภคโดยปรุงผสม กับยาเสพติด ยา หรือวัตถุอันตราย)

มาตรา ๒๙ กำหนดบทยกเว้นความผิด กรณีที่เป็นการกระทำ

- เพื่อการรักษาโรค บำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยภายใต้การกำกับดูแลของแพทย์
- เพื่อการศึกษาวิจัย ที่ดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่หรือจัดการเรียน ในสาขาวิชาเกี่ยวกับการแพทย์ รวมถึงที่ดำเนินการโดยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
- ต้องดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ จริยธรรมเกี่ยวกับการวิจัยในมนุษย์

*สำหรับกรณีขายให้แก่บุคคลตามมาตรา ๒๔ และการจูงใจ ยุยงส่งเสริม ตามมาตรา ๒๘

บทบัญญัติ เกี่ยวกับการกำหนดให้มีพนักงานเจ้าหน้าที่ หน้าที่และอำนาจ

มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ กำหนดอำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่

ตามนิยามที่กำหนด “พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า “เจ้าพนักงาน ป.ป.ส.”

มาตรา ๓๐ กำหนดอำนาจในการดำเนินการ

- เข้าไปในสถานที่นำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อม ในเวลาทำการ หรือยานพาหนะที่บรรทุกใบกระท่อม เพื่อตรวจสอบหรือควบคุมเท่าที่จำเป็น
- มีหนังสือเรียกบุคคล เพื่อมาให้ถ้อยคำ ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่จำเป็น
เพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๓๑ **ให้มีบัตรพนักงานเจ้าหน้าที่** และก่อนการปฏิบัติหน้าที่ **ให้แสดงบัตรประจำตัว**
ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

* พืชกระท่อม **ไม่ใช่ยาเสพติดให้โทษ** รัฐจำเป็นต้องวางมาตรการที่เหมาะสมในการดำเนินการ

บทบัญญัติ เกี่ยวกับการอัตราโทษ

มาตรา ๓๒ ถึงมาตรา ๓๔ เพื่อกำหนดโทษ สำหรับการฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมาย

มาตรา ๓๒ กำหนดอัตราโทษ กรณีนำเข้าหรือส่งออกโดยไม่ได้รับใบอนุญาต

> ระวังโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๓ กำหนดอัตราโทษ กรณีการขายใบกระท่อมให้แก่บุคคลที่กฎหมายคุ้มครอง และกรณีการไม่ดำเนินการตามหน้าที่ในการแจ้งหรือปิดประกาศ ของผู้ขาย

> ระวังโทษปรับไม่เกิน 30,000 บาท

มาตรา ๓๔ กำหนดอัตราโทษ กรณีขายใบกระท่อมในสถานที่หรือวิธีการที่ห้ามขาย

> ระวังโทษปรับไม่เกิน 50,000 บาท

กำหนดอัตราโทษเพิ่มเติม กรณีเป็นการกระทำต่อบุคคลที่กฎหมายคุ้มครอง

> ระวังโทษเป็นสองเท่า หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท

มาตรา ๓๕ กำหนดอัตราโทษ กรณีการโฆษณา/สื่อสารการตลาด เพื่อจูงใจบริโภคปรุงผสมฯ

> ระวังโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 200,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทบัญญัติ เกี่ยวกับการอัตราโทษ

มาตรา ๓๒ ถึงมาตรา ๓๔ เพื่อกำหนดโทษ สำหรับการฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมาย

มาตรา ๓๖ กำหนดอัตราโทษกรณีฝ่าฝืนบริโภคพืชกระท่อมโดยผสมยาเสพติด ยา หรือวัตถุอันตราย

> ระวังโทษปรับไม่เกิน 50,000 บาท *กรณีผสมกับยาเสพติด หรือยา จะมีความผิด
ตามประมวลกฎหมาย หรือพระราชบัญญัติยา ด้วย

มาตรา ๓๗ กำหนดอัตราโทษ กรณีการจงใจ ยุยง ส่งเสริม หรือช่วยเหลือบุคคลอื่นให้บริโภค

ใบกระท่อมที่ปรุงผสมกับยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ ยา หรือวัตถุอันตราย

> ระวังโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

กำหนดอัตราโทษเพิ่มเติม กรณีเป็นการกระทำต่อบุคคลที่กฎหมายคุ้มครอง

> ระวังโทษเพิ่มเป็นสองเท่า คือจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 200,000 บาท

บัญชีอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ

อัตราค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต

1) ใบอนุญาตนำเข้าใบกระท่อม	ฉบับละ 5,000 บาท
2) ใบอนุญาตส่งออกใบกระท่อม	ฉบับละ 5,000 บาท
3) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ 1,000 บาท
4) การต่ออายุใบอนุญาต	ครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียม
สำหรับใบอนุญาตนั้น

**ใบอนุญาต มีอายุ 5 ปี ตามมาตรา ๑๒*

อนุบัญญัติตามพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. 2565

อนุบัญญัติ จำนวน 11 ฉบับ แบ่งเป็นกฎกระทรวง 2 ฉบับ และประกาศ 9 ฉบับ

1

อนุบัญญัติในความรับผิดชอบของกระทรวงยุติธรรม (จำนวน 6 ฉบับ)

- กฎกระทรวง เกี่ยวกับกำหนดค่าธรรมเนียม (ม.๕)
- กฎกระทรวง เกี่ยวกับการการอนุญาตนำเข้าหรือส่งออก (ม.๑๐-๑๖)
- ประกาศสำนักงาน ป.ป.ส. เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การแสดงความจำนงของทายาท เพื่อดำเนินการตามใบอนุญาต (ม.๑๖)
- ประกาศกระทรวงยุติธรรมเกี่ยวกับการกำหนดวัตถุที่ห้ามปรุงผสมและการกำหนดสถานที่หรือวิธีการที่ห้ามขายใบกระท่อม (ม.๒๕,๒๗)
- ประกาศกระทรวงยุติธรรมเรื่องกำหนดบัตรพนักงานเจ้าหน้าที่ (ม.๓๑)
- ประกาศกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยการเปรียบเทียบ (ม.๓๙)

2

อนุบัญญัติในความรับผิดชอบของกระทรวงสาธารณสุข (จำนวน 3 ฉบับ)

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การแจ้งข้อห้ามขายแก่บุคคลซึ่งกฎหมายคุ้มครอง (ม.๒๔ วรรคสอง)
- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เกี่ยวกับอาหารที่ใช้ใบกระท่อมเป็นส่วนประกอบได้ (ม.๒๔ วรรคสาม)
- ประกาศสำนักงาน อย. ว่าด้วยคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยการใช้พืชกระท่อมในมนุษย์ (ม.๒๗ และ ๒๙)

3

กระทรวงยุติธรรมและกระทรวงสาธารณสุข ออกอนุบัญญัติร่วมกัน (จำนวน 2 ฉบับ)

- ประกาศฯ เกี่ยวกับการกำหนดเพิ่มเติมกลุ่มบุคคลซึ่งกฎหมายคุ้มครอง (ม.๒๔ วรรคแรก (๔))
- ประกาศฯ เกี่ยวกับการกำหนดเพิ่มเติมสถานที่ วิธีการ หรือลักษณะอื่นใด ในการห้ามขายใบกระท่อม (ม.๒๕ (๕))

การรับฟังความคิดเห็นต่อร่างอนุบัญญัติ

ตามพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. 2565

1 ประกาศสำนักงาน ป.ป.ส. เรื่อง รับฟังความคิดเห็นร่างอนุบัญญัติตามร่างพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ.

กำหนดการรับฟังความคิดเห็นอนุบัญญัติ ๕ ฉบับ ได้แก่

๑. ร่าง กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียม ลด และยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต ใบแทนใบอนุญาต และการต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ.
๒. ร่าง กฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อม พ.ศ.
๓. ร่าง ประกาศสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแสดงความจำนง และการตรวจสอบผู้แสดงความจำนง เป็นผู้รับอนุญาตเกี่ยวกับการนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อม ตั้งแต่วันที่ผู้รับอนุญาตตาย พ.ศ.
๔. ร่าง ประกาศกระทรวงยุติธรรม เรื่อง การกำหนดรูปแบบบัตรประจำตัว และการกำกับติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. พ.ศ.
๕. ร่าง ประกาศกระทรวงยุติธรรม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเปรียบเทียบตามพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. พ.ศ.

หมายเหตุ : อนุบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดวัตถุอื่นใดที่ห้ามปรุงผสมกับใบกระท่อมเพื่อบริโภค อยู่ระหว่างการพิจารณาความเหมาะสมในการประกาศกำหนด

การรับฟังความคิดเห็นต่อร่างอนุบัญญัติ

ตามพระราชบัญญัติพีชกระท่อม พ.ศ. 2565

2

ความคืบหน้าการเสนอร่างกฎกระทรวง ตามพระราชบัญญัติพีชกระท่อม พ.ศ. 2565

- เสนอร่างกฎกระทรวงฯ ไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี จำนวน 2 ฉบับ (กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและกฎกระทรวงเกี่ยวกับการขออนุญาตนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อม) เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2565 และเสนอเอกสารเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2565

3

ความคืบหน้าการเตรียมความพร้อมระบบการขออนุญาต และการอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อม

- สำนักงาน ป.ป.ส. และกรมศุลกากร จัดทำบันทึกความเข้าใจ เพื่อเชื่อมโยงระบบ และพัฒนาระบบการตรวจสอบ และการออกใบอนุญาต โดยลงนามในบันทึกความเข้าใจ เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2565

สาระสำคัญของร่างกฎกระทรวง ตาม พ.ร.บ.พืชกระท่อม พ.ศ. 2565

1 ร่างกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียม ลด และยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต ใบแทนใบอนุญาต และการต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ.

๑. กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม เป็นไปตามที่กำหนดท้ายพระราชบัญญัติ
๒. กำหนดการลดหรือยกเว้นการเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตส่งออก สำหรับผู้ขออนุญาตบางกลุ่ม
๓. กำหนดระยะเวลาการลดหรือยกเว้นการเก็บค่าธรรมเนียมในช่วงแรก

สาระสำคัญของร่างกฎกระทรวง ตาม พ.ร.บ.พืชกระท่อม พ.ศ. 2565

2

ร่างกฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อม พ.ศ.

๑. บังคับใช้เมื่อพ้น ๓๐ วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๒. การนำเข้าหรือส่งออกต้องได้รับอนุญาตจากเลขาธิการ ป.ป.ส.
๓. กำหนดการยื่นเอกสาร ข้อมูล เพื่อประกอบการพิจารณาออกใบอนุญาต (เป็นไปตามแบบที่กำหนด)
๔. กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ตามที่กำหนดในกฎหมายแม่บท
๕. กำหนดให้ดำเนินการแจ้ง (แจ้งเป็นรายครั้ง) หากมีการนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อม
๖. กำหนดให้การยื่นขออนุญาต การชำระค่าธรรมเนียม ดำเนินการทางระบบอิเล็กทรอนิกส์
๗. กรณีประสงค์จะเปลี่ยนแปลงรายการ ข้อมูล หรือกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ให้ดำเนินการแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบ และดำเนินการ (เป็นไปตามแบบที่กำหนด)
๘. กำหนดปริมาณใบกระท่อมที่นำติดตัวเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักร เพื่อบริโภคส่วนตัว ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขอใบอนุญาต

03

แนวทาง

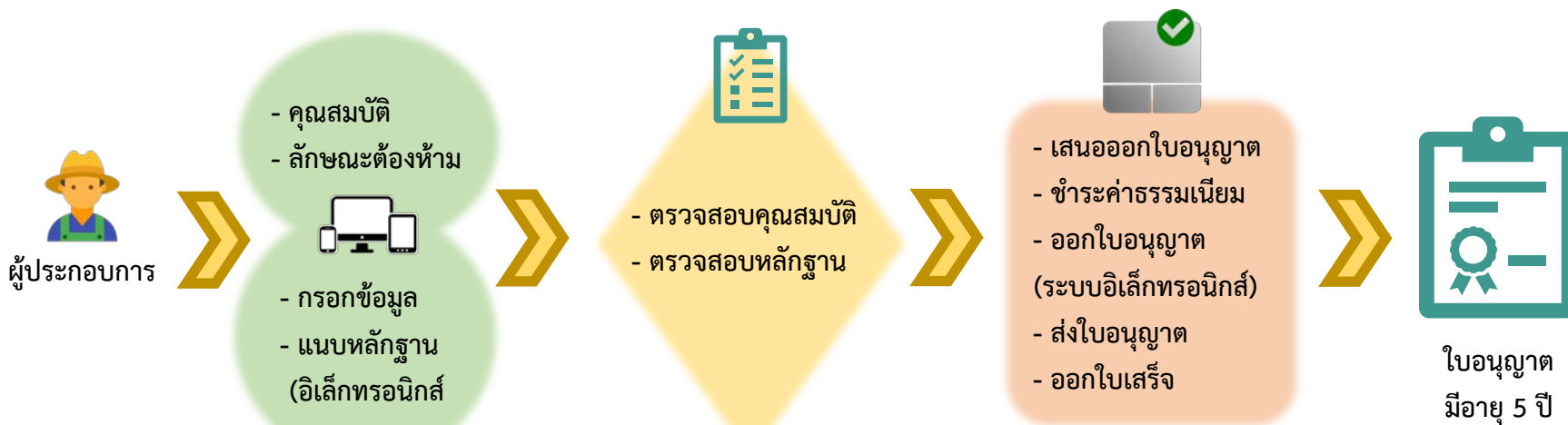
การบังคับใช้กฎหมาย

แนวทางที่เกี่ยวข้องกับการขอใบอนุญาตและการนำเข้า-ส่งออก

1 การขอใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต นำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อม

แนวทางที่เกี่ยวข้อกับการขอใบอนุญาตและการนำเข้า-ส่งออก

2 การแจ้ง กรณีนำเข้า-ส่งออกใบกระท่อม (ได้รับใบอนุญาตแล้ว)

ผู้ประกอบการ
ซึ่งจะนำเข้า
หรือส่งออก

-
- กรอกข้อมูล
 - แจ้งผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์
 - แนบหลักฐานนำเข้า-ส่งออก

-
- ตรวจสอบหลักฐาน
 - ออกใบแจ้ง (เพื่อใช้ประกอบการนำเข้าหรือส่งออก)

-
- ระบบรับและเก็บข้อมูล
 - ดำเนินการออกใบรับแจ้ง (ระบบอิเล็กทรอนิกส์)
 - ส่งใบรับแจ้ง ให้แก่ผู้นำเข้าหรือส่งออก

นำไปแสดง
ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ในการนำเข้า-ส่งออก
(ใช้เป็นรายครั้ง)

แนวทางที่เกี่ยวข้องกับการขอใบอนุญาตและการนำเข้า-ส่งออก

3

กรณีดำเนินการนำเข้า-ส่งออกใบกระท่อม

แนวทางที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย

1

กรณีการนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อม

- ต้องได้รับใบอนุญาตจากเลขาธิการ ป.ป.ส. (กรณียังไม่มีกฎกระทรวง การขออนุญาตนำเข้าหรือส่งออก ให้การนำเข้าหรือส่งออกสามารถกระทำได้)
- ผู้รับใบอนุญาตต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด
- การนำเข้าหรือส่งออกในแต่ละครั้งจะต้องแจ้งผู้อนุญาต ก่อนดำเนินการ
- กฎหมายฉบับนี้ กำกับดูแลเฉพาะการนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อมซึ่งเป็นวัตถุดิบกรณีที่เป็นผลิตภัณฑ์ตามกฎหมายอื่น เช่น อาหาร เครื่องสำอาง สมุนไพร หรือยา ให้ดำเนินการตามขั้นตอน และวิธีการที่กฎหมายนั้นกำหนด รวมถึงการขาย การโฆษณา และการนำเข้าหรือส่งออก

(เว้นแต่กรณีการขายให้แก่กลุ่มบุคคลซึ่งกฎหมายคุ้มครอง)

แนวทางที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย

1

กรณีข้อห้ามเกี่ยวกับการขาย และการคุ้มครองสุขภาพของบุคคล

- การครอบครองใบกระท่อม ไม่เป็นความผิดตามกฎหมาย (ใบกระท่อมไม่ใช่สิ่งผิดกฎหมาย)
- มาตรการคุ้มครองสุขภาพของบุคคล :
 - ห้ามขายใบกระท่อม ให้แก่ผู้มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี / สตรีมีครรภ์ / สตรีให้นมบุตร
 - ห้ามขายใบกระท่อมในสถานที่หรือวิธีการ ซึ่งกฎหมายกำหนด สถานศึกษา / หอพัก / สวนสาธารณะ สวนสัตว์ สวนสนุก / การขายโดยใช้เครื่องขาย
- ผู้ขาย มีหน้าที่ปิดประกาศหรือแจ้งให้ผู้ซื้อรับทราบว่าจะไม่ขายให้แก่กลุ่มบุคคลที่กฎหมายคุ้มครอง (เพื่อให้ผู้ซื้อทราบถึงข้อห้ามของกฎหมาย)
- การฝ่าฝืนมีโทษทางอาญา : โทษปรับ // กำหนดให้ใช้การเปรียบเทียบปรับได้

แนวทางที่เกี่ยวข้อกับการบังคับใช้กฎหมาย

2

กรณีเกี่ยวกับน้ำดื่มใบกระท่อม

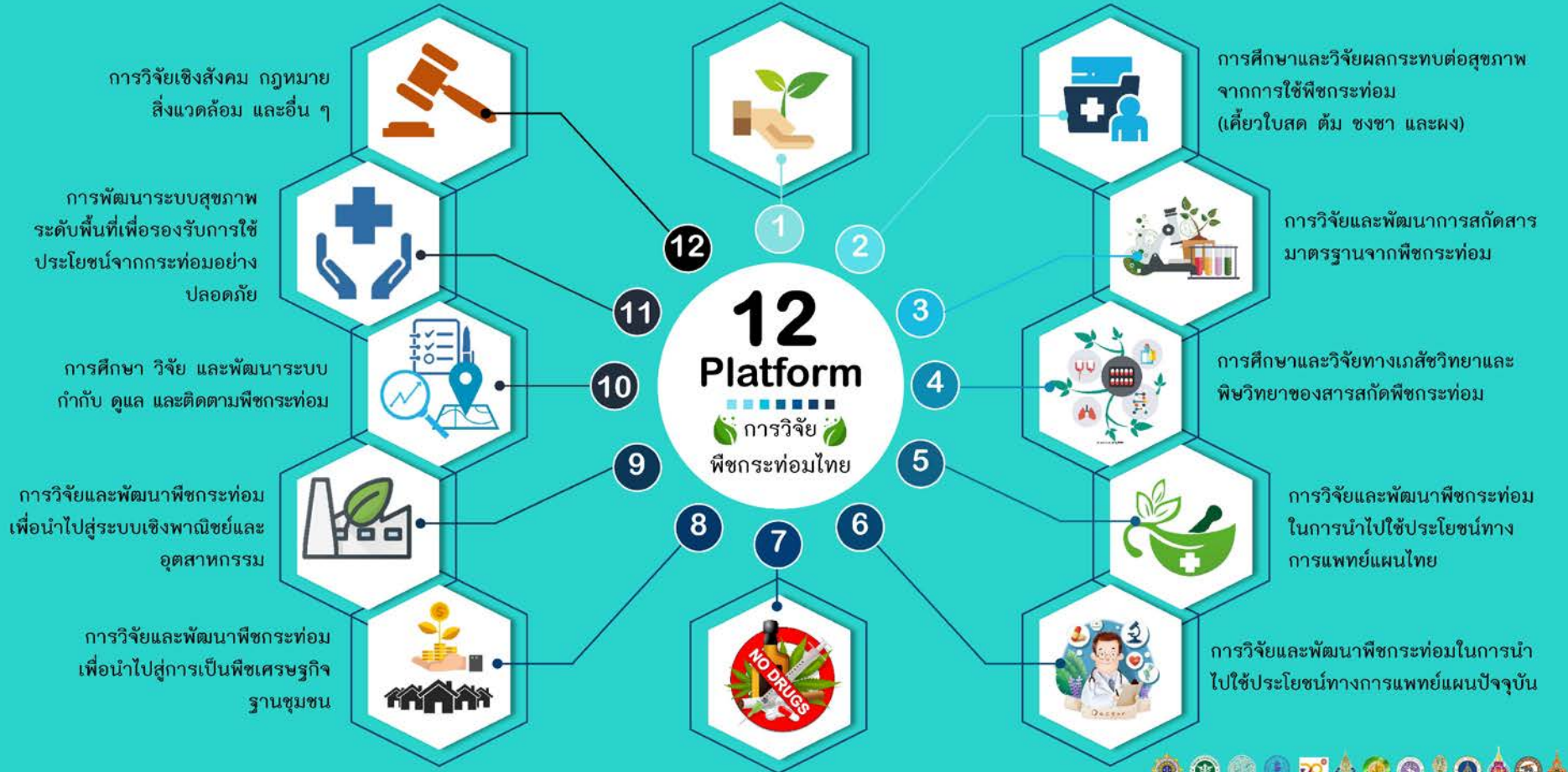
- การดื่มน้ำใบกระท่อมเพื่อบริโภคส่วนตัว สามารถทำได้-ไม่มีความผิด
- การนำไปผสมกับ ยาเสพติด ยา หรือวัตถุอันตราย เป็นความผิดตามกฎหมายนี้ และ ความผิดตามกฎหมายที่ควบคุมสิ่งที่ปรุงผสม

ความผิดยาเสพติด – ความผิดฐานครอบครอง เสพ หรือจำหน่าย (หากมีการจำหน่าย)

ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยยา – ความผิดฐานผลิตยาโดยไม่ได้รับอนุญาต

- กรณีดื่มน้ำใบกระท่อมแล้วบรรจุขวดขาย ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยผลิตภัณฑ์สมุนไพร
- นิยาม “ขาย” หมายความว่า จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน หรือให้

การพัฒนาสายพันธุ์ ระบบการเกษตรกรรม การเก็บเกี่ยว
และวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวพืชกระท่อม

ที่มา : เครือข่ายวิชาการพืชกระท่อมไทย

- ข้อมูลวิชาการ
- องค์ความรู้
- มาตรฐาน

พืชกระท่อม

กับการดำเนินงานของ กรมวิชาการเกษตร

B เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) วิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชกระท่อม

- สำรวจ รวบรวม คัดเลือก ปรับปรุงพันธุ์
กระท่อมพันธุ์ดีที่มีสาร Mitragynine สูง
- จำแนกลักษณะทางสัญญาณวิทยา
- ฐานข้อมูลทางพันธุกรรมพืชกระท่อม

“นำทรัพยากร ท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์”

G เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) การรับรองแหล่งผลิต พืชกระท่อมตามมาตรฐาน

- มาตรฐานเกษตรอินทรีย์
- มาตรฐาน GAP
- การป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบ IPM
- การใช้สารชีวภัณฑ์และสารชีวภาพ

“ลดผลกระทบ
ด้านสิ่งแวดล้อม”

C เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตพืชกระท่อม

- การปลูกและระยะปลูกที่เหมาะสม
- การติดตั้งกังและจัดการทรงพุ่ม
- การจัดการธาตุอาหาร
- การจัดการศัตรูพืช
- การเก็บเกี่ยว และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว

“ใช้ทรัพยากร
คุ้มค่าลดการสูญเสีย”

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 7 จังหวัดสุราษฎร์ธานี กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่เกี่ยวข้องกัับพืชกระท่อม

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดพืช จากแหล่งที่กำหนดเป็นสิ่งต้องห้าม ขยายวงวน และเงื่อนไข ตาม พ.ร.บ. กักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ (ฉบับที่ ๑๑)

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เรื่อง กำหนดพืช จากแหล่งที่กำหนดเป็นสิ่งต้องห้าม ขยายวงวน และเงื่อนไข
ตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ (ฉบับที่ ๑๑)
พ.ศ. ๒๕๖๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการกักพืชขอประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดพืช จากแหล่งที่กำหนดเป็นสิ่งต้องห้าม ขยายวงวน และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“อาหารสำเร็จรูป” หมายความว่า อาหารที่ได้มาจากส่วนของพืช ซึ่งยังคงลักษณะเป็นพืชและได้ผ่านกระบวนการที่สามารถทำลายเชื้อโรคและศัตรูพืชและเป็นไปตามที่กรมวิชาการกำหนด

ข้อ ๔ ให้ใช้คำต่อไปนี้จากทุกแห่งเป็นคำที่ต้องห้าม

๔.๑ ส่วนหนึ่งของพืชกระท่อม *Mitragyna speciosa* (Korth.) Havil.

๔.๒ ส่วนหนึ่งของพืชในสกุลแคนนาบิส (*Cannabis* L.)

ข้อ ๕ ข้อยกเว้นหรือเงื่อนไข

๕.๑ อาหารสำเร็จรูป

๕.๒ พืชกระท่อมที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหารสัตว์ หรืออาหารสำหรับมนุษย์ หรือใช้เพื่อการอุตสาหกรรม ต้องมีใบรับรองปลอดศัตรูพืชจากประเทศผู้ส่งออกกำกับมาด้วย

๕.๓ พืชในสกุลแคนนาบิสที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหารสัตว์ หรืออาหารสำหรับมนุษย์หรือใช้เพื่อการอุตสาหกรรม ต้องมีใบรับรองปลอดศัตรูพืชจากประเทศผู้ส่งออกกำกับมาด้วย

ประกาศ ณ วันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕

อนันต์ ใจบุญ
(นางสาวนันธิญา ไชยเศรษฐ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ปฏิบัติราชการแทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สาระสำคัญ

1. กำหนดให้พืชกระท่อม ส่วนหนึ่งส่วนใดของพืชกระท่อม เป็น **“สิ่งต้องห้าม”** (การนำเข้าต้องทำตามกฎหมาย และขออนุญาต)
2. เป็นการห้ามนำเข้าพืชกระท่อมและส่วนต่าง ๆ ของพืชกระท่อม
3. ยกเว้น : เป็นอาหารสำเร็จรูป / วัตถุดิบผลิตอาหารสัตว์,มนุษย์ / ใช้เพื่ออุตสาหกรรม + มีใบรับรองปลอดศัตรูพืชจากผู้ส่งออกกำกับมาด้วย
4. “อาหารสำเร็จรูป” : อาหารที่ได้จากส่วนของพืชซึ่งยังคงรูปพืช + ผ่านการทำลายเชื้อโรคและศัตรูพืชตามที่กรมวิชาการเกษตรกำหนด

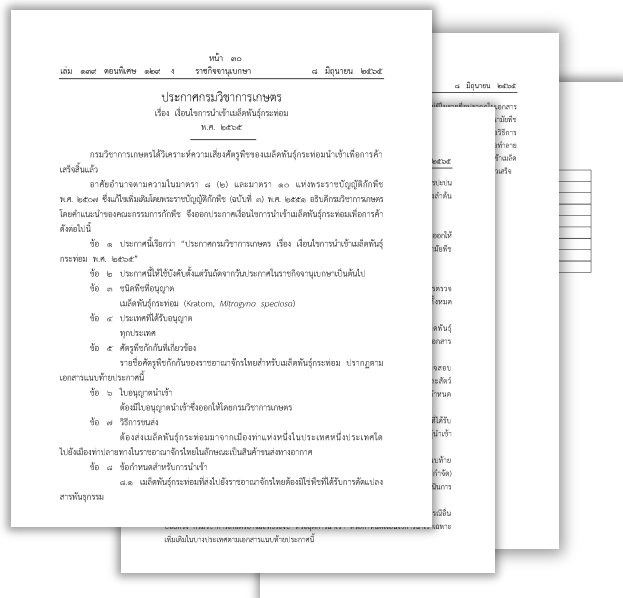

ประกาศกรมวิชาการเกษตร ที่เกี่ยวข้องกับพืชกระท่อม

ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง เงื่อนไขการนำเข้าเมล็ดพันธุ์กระท่อม พ.ศ. ๒๕๖๕

สาระสำคัญ

1. กำหนดเงื่อนไขการนำเข้าเมล็ดพันธุ์พืชกระท่อม ชนิด ประเทศ ที่อนุญาต ต้องไม่ดัดแปลงพันธุกรรม
2. กำหนดรายชื่อศัตรูพืชกักกันของประเทศไทย ตามบัญชีท้าย
3. การนำเข้าต้องขออนุญาตและมีใบอนุญาตนำเข้า ซึ่งออกโดย กรมวิชาการเกษตร
4. กำหนดวิธีการขนส่ง และความปลอดภัยของภาชนะบรรจุ
5. ต้องมีใบรับรองสุขอนามัยพืชจากประเทศผู้ส่งออก
6. กำหนดวิธีการตรวจสอบความถูกต้อง การสั่งทำลาย การระงับ การยุติการนำเข้าและการส่งสินค้ากลับเมื่อไม่เป็นไปตามเงื่อนไข

ประกาศกรมวิชาการเกษตร ที่เกี่ยวข้องกับพืชกระท่อม

การนำเข้า พืชกระท่อม
กับ กฎหมายกักพืช

พืชกระท่อม *Mitragyna speciosa* (Korth.) Havil.

ทุกส่วนเป็น **“สิ่งต้องห้าม”** ตามกฎหมายกักพืช
เฉพาะเมล็ดพันธุ์ (Seeds) จากทุกประเทศ

ข้อ
ยกเว้น

- การนำเข้าเพื่อเป็นอาหารสำเร็จรูป/วัตถุดิบอาหารมนุษย์
ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องของอย.
- การนำเข้าเพื่อเป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์
ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องของกรมปศุสัตว์
- การนำเข้าเพื่อเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรม
ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องของอุตสาหกรรมนั้น

ส่วนและแหล่งที่อนุญาตให้นำเข้า
เงื่อนไขการนำเข้าเมล็ดพันธุ์ กระท่อม ตามกฎหมายกักพืช

เมล็ดพันธุ์ (Seeds) จากทุกประเทศ

หากประสงค์จะนำเข้าต้องมี

- ✓ ใบอนุญาตนำสิ่งต้องห้ามเข้ามาในราชอาณาจักร
เพื่อการค้า (พ.ก.2-1)
- ✓ ใบรับรองสุขอนามัยพืช (Phytosanitary certificate)
จากประเทศผู้ส่งออก
- ✓ หนังสือรับรองส่วนขยายพันธุ์พืชว่ามิใช่พืชตัดต่อ
สารพันธุกรรม (Non GMOs Certificate)

แจ้งการนำเข้า พ.ก. 5 โดยดำเนินการผ่านระบบ NSW ของกรมวิชาการเกษตร <http://nsw.doa.go.th/public/>
** ปฏิบัติตามเงื่อนไขการนำเข้าที่กรมวิชาการเกษตรประกาศกำหนดและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง **

กรมวิชาการฯ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร
E-mail : Technical_arb@hotmail.co.th
โดยคุณ ณัฐ 13 มิถุนายน 2565

ที่มา : <http://nsw.doa.go.th/public/>

การนำเข้า พืชกระท่อม
กับ กฎหมายกักพืช

พืชกระท่อม *Mitragyna speciosa* (Korth.) Havil.

ทุกส่วนเป็น **“สิ่งต้องห้าม”** ตามกฎหมายกักพืช
เฉพาะเมล็ดพันธุ์ (Seeds) จากทุกประเทศ

ข้อ
ยกเว้น

- การนำเข้าเพื่อเป็นอาหารสำเร็จรูป/วัตถุดิบอาหารมนุษย์
ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องของ อย.
- การนำเข้าเพื่อเป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์
ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องของกรมปศุสัตว์
- การนำเข้าเพื่อเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรม
ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมนั้น

หากประสงค์จะนำเข้าต้องมี

- ✓ ใบอนุญาตนำสิ่งต้องห้ามเข้ามาในราชอาณาจักร
เพื่อการค้า (พ.ก.2-1)
- ✓ ใบรับรองสุขอนามัยพืช (Phytosanitary certificate)
จากประเทศผู้ส่งออก
- ✓ หนังสือรับรองส่วนขยายพันธุ์พืชว่ามิใช่พืชตัดต่อ
สารพันธุกรรม (Non GMOs Certificate)

แจ้งการนำเข้า พ.ก. 5 โดยดำเนินการผ่านระบบ NSW ของกรมวิชาการเกษตร <http://nsw.doa.go.th/public/>
** ปฏิบัติตามเงื่อนไขการนำเข้าที่กรมวิชาการเกษตรประกาศกำหนดและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง **

กรมศุลกากร กำหนดพิกัดที่เกี่ยวข้องกับพืชกระท่อม

พิกัดอัตราศุลกากรของสินค้า “พืชกระท่อม”

พิกัดอัตราศุลกากรของสินค้า “พืชกระท่อม”

ลักษณะการนำเข้า	พิกัดศุลกากร	อัตราอากรปกติ	อัตราอากร ภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียน
เมล็ด กระท่อม สำหรับ เพาะปลูก	1209.99.90	ยกเว้นอากร	ยกเว้นอากร
กิ่งชำที่ไม่มีราก และกิ่งตอน ของกระท่อม	0602.10.90	ยกเว้นอากร	ยกเว้นอากร
ต้นกระท่อม หรือกิ่งชำที่มีราก ของกระท่อม	0602.90.90	ยกเว้นอากร	ยกเว้นอากร
ใบกระท่อมสดแช่เย็น แช่เย็น จนแข็ง หรือแห้ง มีการตัด บด หรือทำเป็นผงแล้ว	1211.90.16	4.200 บาท / กิโลกรัม	ยกเว้นอากร (ไม่รวมกัมพูชา)
ใบกระท่อมสดแช่เย็น แช่เย็น จนแข็ง หรือแห้ง ยังไม่ได้ตัด บด หรือทำเป็นผง	1211.90.19	4.200 บาท / กิโลกรัม	ยกเว้นอากร (ไม่รวมกัมพูชา)

สอบถามเพิ่มเติม : ส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร 1 กองพิกัดอัตราศุลกากร
โทร. 02 667 7000 (ต่อ 5890) หรือ Line ID : @tariff0134

สาระสำคัญ

1. กำหนดพิกัดเมล็ดสำหรับเพาะปลูก กิ่งชำกิ่งตอน ต้นพืช
ใบกระท่อม ในลักษณะต่าง ๆ เช่น ใบสด/แห้ง ใบแช่แข็ง
ผง หรือที่มีการตัดหรือบด
2. กำหนดเลขพิกัดศุลกากร สำหรับอ้างอิง
3. กำหนดอัตราอากร และการยกเว้นอัตราอากร
4. กำหนดยกเว้นอากร กรณีภายใต้เขตเสรีอาเซียน

Q & A

คำถาม – คำตอบ

จบการนำเสนอ

ขอขอบคุณทุกท่านที่เข้าร่วมรับฟังการชี้แจง

กองกฎหมาย สำนักงาน ป.ป.ส.

กระทรวงยุติธรรม